

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 212/2021 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Eduskunta-aloite

Esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt seuraavan aloitteen:

- Lakialoite LA 79/2020 vp Markku Eestilä kok ym. Lakialoite laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Leo Parkkonen, valtiovarainministeriö
- teollisuusneuvos Petteri Kuuva, työ- ja elinkeinoministeriö
- ympäristöneuvos Magnus Cederlöf, ympäristöministeriö
- ylitarkastaja Antti Saastamoinen, Verohallinto
- toimialapäällikkö Tage Fredriksson, Bioenergia ry
- johtava asiantuntija Kati Ruohomäki, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- asiantuntija Mari Nasser, Energiateollisuus ry
- toiminnanjohtaja Anna Virolainen-Hynnä, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
- johtava asiantuntija Maria Volanen, Teknologiateollisuus ry
- toimitusjohtaja Elina Ussa, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry
- johtaja Maiju Westergren, Helen Oy
- yksikön päällikkö Esa Hallivuori, Gasgrid Finland Oy

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:

- maa- ja metsätalousministeriö
- liikenne- ja viestintäministeriö
- Suomen ilmastopaneeli

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

- Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA
- Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
- Finnish Data Center Forum ry
- Kemianteollisuus ry
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Metsäteollisuus ry
- Suomen Kaasuyhdistys ry
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- Veronmaksajain Keskusliitto ry
- Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry
- Polar Night Energy Oy

Verojaosto on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Finnwatch ry

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITE

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia, nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia, maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annettua lakia, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettua lakia ja valmisteverotuslakia.

Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain säännöksiä sovellettavasta sähköveroluokasta muutettaisiin. Alempaan sähköveroluokkaan II siirrettäisiin sähkö, joka käytetään kaukolämpö- tai kaukokylmäverkkoon lämpöä tuottavissa lämpöpumpuissa ja sähkökattiloissa. Myös kaukolämpö- tai kaukokylmäverkkoon liittämättömissä lämpöpumpuissa, joiden kokonaisteho on vähintään 0,5 megawattia, ja geotermisen lämpölaitoksen kiertovesipumpuissa käytettävä sähkö kuuluisi sähköveroluokkaan II. Sähkön ja lämmön yhteistuotannon verotusta muutettaisiin samalla siten, ettei lämpöpumpujen tuottama lämpö kiristäisi yhteistuotantoon käytettävien lämmityspolttoaineiden verotusta.

Sähköveroluokkaan II kuuluvien konesalien piiriä laajennettaisiin siten, että myös nykyistä pienemmät konesalit olisivat oikeutettuja hankkimaan sähköä sähköveroluokan II verolla. Konesaleille säädettäisiin kuitenkin niiden palvelinlaitetehoon, ylijäämälämmön hyötykäyttöön ja energiatehokkuuteen perustuvia vaatimuksia, jotta ne olisivat oikeutettuja hankkimaan sähköä alennetulla veroluokalla. Ne kokonaisteholtaan yli viiden megawatin konesalit, jotka nykyisen lain perusteella ovat olleet veroedun piirissä, saisivat edelleen käyttää sähköveroluokan II mukaan verotettua sähköä ilman lisävaatimuksia.

Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettuun lakiin sisältyvää teollisuuden määritelmää laajennettaisiin siten, että teollinen kierrätysmateriaalien valmistus ja jalostus olisivat oikeutettuja energiaverotuksiin. Teollisessa kierrätysmateriaalien valmistuksessa ja jalostuksessa käytetty sähkö siirrettäisiin siten alempaan sähköveroluokkaan II. Toiminta olisi myös oikeutettu

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

energiaintensiivisten yritysten veronpalautukseen, joka on teollisuuden osalta voimassa asteittain supistuvana vuoteen 2025.

Biokaasulle säädettäisiin liikennekäytössä valmistevero, joka muiden verotettavien energiatuotteiden tavoin muodostuisi biokaasun ominaisuuksien perusteella energiasisältö- ja hiilidioksidiverosta sekä huoltovarmuismaksusta. Kestävästi tuotettu biokaasu olisi käytännössä hiilidioksidiverotonta, jolloin sen verotaso olisi vajaa puolet maakaasun verosta.

Biokaasun lämmitys- ja työkonekäyttö säilyisi edelleen verottomana. Myös biokaasun pientuotanto olisi verotonta.

Biokaasun ja maakaasun verotukseen sovellettaisiin yhtenäisiä menettelyitä, jotka noudattaisivat pääosin valmisteverotuksen yleisiä periaatteita. Lisäksi ehdotetaan, että jakeluverkon haltija voisi halutessaan rekisteröityä verovelvolliseksi ja saada kaasun jakeluverkon verottomaksi verkoksi siirtoverkon tavoin. Biokaasun määrä otettaisiin huomioon kaasuseoksesta suoritettavassa verossa. Myös verkkojen ulkopuolelle jäävä biokaasu verotettaisiin biokaasuna käyttötarkoituksensa mukaisella verotasolla.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettuun lakiin tehtäisiin biokaasun pientuotannon verokautta koskeva lisäys.

Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain määritelmiä ja asetuksen antamista koskevia valtuutussäännöksiä tarkennettaisiin.

Ammattimainen vesiviljely ehdotetaan otettavaksi maatalouden energiaveron palautuksen piiriin. Tämä edellyttäisi maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamista. Sähkön veronalennus toteutettaisiin palauttamalla hakemuksesta vuosittain sähköveroluokkien I ja II välistä erotusta vastaava määrä. Vesiviljely tulisi myös polttoöljyjen veronpalautuksen piiriin.

Valmisteverotuslakiin tehtäisiin energiaverotukseen liittyvien valtiontukien ilmoitusvelvollisuutta koskeva tarkennus.

Esitys liittyy valtion vuoden 2022 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2022. Lämpöpumpuissa, sähkökattiloissa ja geotermisen lämpölaitoksen kiertovesipumpuissa käytettävän sähkön sähköveroluokan muutos tulisi kuitenkin voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana sen jälkeen, kun tarvittavat EU-hyväksynät kyseisille verotuille on saatu.

Lakialoite

Lakialoitteessa laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta LA 79/2020 vp esitetään sähköveron alentamista verotaulukon 2 veroluokkaan II niiden asiakkaiden kohdalla, joiden sähköverkkoyhtiöille on myönnetty sähkömarkkinalain 119 §:n

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

mukainen maksimaalinen pidennys jakeluverkon toimintavarmuutta lisäävien toimenpiteiden toteuttamiseksi. Esitetty aloite vähentää veron tasoa eli pienentää siirtohintalaskua. Sähköveron määrä on veroluokassa I 2,253 snt/kWh ja veroluokassa II 0,703 snt/kWh.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muutettuna. Valiokunnan ehdottamat muutokset koskevat konesalien energiatehokkuutta kuvaavaa tunnuslukua. Lisäksi valiokunta ehdottaa teknisiä muutoksia säädösosaan, koska esitys liittyy eduskunnassa samaan aikaan käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen laeiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain sekä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11 §:n muuttamisesta (HE 144/2021 vp), jossa ehdotetaan polttoturpeen osalta muutettavaksi samaa sähköverolain 1 §:ää sekä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11 §:ää kuin käsillä olevassa esityksessä.

Valiokunta ehdottaa lisäksi lausumaa, joka edellyttää hallitusta seuraamaan polttoon perustumatoman lämmöntuotannon ja sähkön varastointiin liittyvien vähäpäästöisten teknologioiden kehittymistä. Lisäksi hallituksen tulee selvittää, miten teknologianeutraalisuus voidaan jatkossakin huomioida energiaverotuksessa tältä osin kattavasti.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa esitystä on pidetty hyvänä ja kannatettavana. Asiantuntijakuulemisessa on esitetty huomioita, jotka liittyvät neljään keskeiseen teemaan: teknologianeutraalisuus sekä konesalien, kierrätysmateriaalien valmistuksen ja biokaasun energiaverotus. Valiokunta käsittelee esiin nostettuja teemoja erikseen aiheittain.

Teknologianeutraalisuus

Asiantuntijat ovat kannattaneet laajasti esityksen tavoitetta edistää polttoon perustumatonta lämmöntuotantoa ja kannustaa ylijäämälämmön hyödyntämiseen energiatehokkaalla tavalla. Muutos tukee siirtymää uusiutuviin energiamuotoihin ja hiilineutraaliin lämmöntuotantoon, mitä valiokunta pitää erittäin tärkeänä.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota siihen, että lämmön varastointia koskevan sääntelyn tulisi olla mahdollisimman teknologianeutraalia, jotta lämmön varastointi muuhunkin kuin nesteeseen ja kaasuun olisi sähköveroalennuksen piirissä. Tällöin huomioitaisiin kehitys- ja pilotointiasteella olevat energian varastointiratkaisut sekä kannustettaisiin kehittämään ja hyödyntämään eri teknologioita mahdollisimman laajasti vähäpäästöisessä lämmöntuotannossa.

Valiokunta yhtyy siihen näkemykseen, että energiaverotukseen tehtävien muutosten tulee olla mahdollisimman teknologianeutraaleja. Muutosten tulee perustua tutkittuun tietoon, niiden vaikutukset on pystyttävä arvioimaan ja lainsäädäntö on valmisteltava siten, että muutokset voidaan toteuttaa kerralla riittävän laaja-alaisesti.

Hallituksen esityksen valmistelu perustuu laajaan asiantuntijaselvitykseen. Vaihtoehtoiset varastointimuodot edustivat selvityksen mukaan vasta mahdollisesti kehittyvää muttei lähiajan vaikut-

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

tavuudeltaan yhtä merkittävää teknologiaa kuin hallitusohjelmassa mainitut ja muut selvityksessä läpikäytyt teknologiat. Valiokunnalle annetun lisätiedon mukaan esitykseen ei siten sisällytetty kehitysasteella olevaa teknologiaa, jota verolainsäädännön tasolla ei pystytty vielä määrittelemään riittävän kattavasti ja tarkasti.

Asiassa on huomioitava myös se, että esitetyt muutokset vaativat EU:n hyväksynnän ennen niiden voimaantuloa. Asiantuntijakuulemisessa EU-käsittelyn kiirehtimistä on pidetty tärkeänä, jotta jo olemassa olevia vähäpäästöisiä ratkaisuja voidaan hyödyntää paremmin lämmöntuotannossa. Saadun selvityksen perusteella hallituksen esitykseen sisältyvien sähköveron alennusten EU-hyväksyntä saataisiin todennäköisesti jo kuluvan vuoden aikana, jolloin muutokset voitaisiin saattaa voimaan alkuvuodesta 2022. Uusien toimintojen lisääminen viivyttäisi menettelyä.

Valiokunta arvioi, että esitykselle asetetut tavoitteet voidaan tällä hetkellä saavuttaa kokonaisuutena parhaiten valitun mallin pohjalta. Lainsäädännön tarkkarajaisuutta ja muun muassa EU-hyväksyntää vaativa verotus ei ole välttämättä paras keino edistää vasta kehitysasteella olevaa teknologiaa. Täten valiokunta puoltaa hallituksen esityksessä valittua mallia, joka perustuu asiantuntijaselvityksessä esitettyihin teknologioihin.

Valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä, että teknologian kehittyminen ja teknologianeutraalisuus otetaan huomioon energiaverotuksessa ja sitä koskevan lainsäädännön kehittämisessä. Täten valiokunta esittää lausumaa, jonka mukaan hallituksen tulee seurata polttoon perustumattoman lämmöntuotannon ja sähkön varastointiin liittyvien vähäpäästöisten teknologioiden kehittymistä. Lisäksi hallituksen tulee selvittää, miten teknologianeutraalisuus voidaan jatkossakin huomioida energiaverotuksessa tältä osin kattavasti.

Konesalien energiaverotus

Esityksen myötä konesalien alempaan sähköveroluokkaan perustuva verotuki laajenee tehorajavaatimuksen laskiessa 5 MW:sta 0,5 MW:iin. Konesaleille asetetaan yleinen vaatimus sen tuottaman ylijäämälämmön hyödyntämisestä, ja alempaan sähköveroluokkaan pääsevät myös muut kuin kaukolämpöverkkoon kytketyt konesalit. Myös ne konesalit, jotka eivät lainkaan voi hyödyntää toiminnassaan ylijäämälämpöä, ovat oikeutettuja alempaan sähköveroon, jos ne ovat tavanomaista konesalia energiatehokkaampia. Muutos on toteutettu pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman kirjausta laajempaan, jotta se ohjaa paremmin hyödyntämään ylijäämälämpöä sekä edistää toimijoiden neutraalia kohtelua.

Useat asiasta lausuneet asiantuntijat pitivät esitettyä tehorajaa tarkoituksenmukaisena. Muutos kannustaa ylijäämälämmön hyötykäyttöön, mutta auttaa samalla houkuttelemaan uusia kansainvälisiä ja kotimaisia investointeja sekä laajentamaan nykyisiä konesaleja. Toisaalta osa asiantuntijoista näki, että sähköveron alentamisen tulisi koskea yhä pienempiä konesaleja tai tehdä rajaus toimialamääritelmää hyödyntäen, jolloin lähes kaikkien konesalien tuottama lämpö voitaisiin ohjata hyötykäyttöön.

Valiokunta pitää hyvänä, että tehorajaa laajennetaan koskemaan myös muita kuin kaikista suurimpia konesaleja. Muutos laajentaa merkittävästi konesalien sähköverotuen soveltamisalaa ja vastaa esityksen tavoitteeseen kohdentaa sähköveron alennus ylijäämälämpöä hyödyntäville tai

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

muutoin normaalia vaatimustasoa energiatehokkaammille konesaleille. Tästä syystä valiokunta pitää ehdotettua tehorajausta perusteltuna.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on myös esitetty erisuuntaisia näkemyksiä esitykseen valitun ERE-luvun sopivuudesta sekä ehdotetun PUE-luvun suuruudesta. Ehdotettu PUE-luku olisi vain poikkeuksellisesti saavutettavissa ja voisi vähentää Suomen houkuttelevuutta konesalien sijaintipaikkana.

Esityksen perusteella energian hyötykäyttöä kuvaava ERE-luku perustuu valtiovarainministeriön tilaamaan asiantuntijaselvitykseen, eikä siinä ehdotettu valiokunnan asiantuntijakuulemisessa esiin nostetun ERF-standardin käyttöä. Saadun selvityksen perusteella valiokunta arvioi, että tunnusluvun vaihtaminen mainittuun standardiin edellyttäisi uuden selvityksen teettämistä ja tarkoittaisi veronalennuksen käyttöönoton myöhästymistä. Valiokunta puoltaa hallituksen esityksessä valittua mallia korostaen kuitenkin myös tässä yhteydessä kehitystarpeiden arvioinnin merkitystä.

Valiokunta esittää puolestaan muutosta energiatehokkuutta kuvaavaan PUE-lukuun. Ehdotetussa sääntelyssä on kyse täysin uudeltaisesta sääntelystä, jossa toimijoille asetetaan uusi raja-arvo. Tällainen raja-arvo tulee olla tosiasiallisesti mahdollista saavuttaa, jotta se kannustaa toimijoita kehittämään toimintaansa energiatehokkaaseen suuntaan. Valiokunnan saaman selvityksen perusteella raja-arvoa voitaisiin varovaisesti arvioiden korottaa. Valiokunta esittää, että hallituksen esityksestä poiketen PUE-lukua korotettaisiin siten, että arvo olisi 1,20, mutta ensimmäisten viiden vuoden siirtymäaikana, vuosina 2022—2026, luku olisi 1,25.

Kierrätysmateriaalien valmistuksen energiaverotus

Valiokunnan kuulemat asiantuntijat pitivät kierrätysteollisuuden siirtämistä alempaan sähköveroluokkaan tarpeellisena muutoksena. Valiokunnan mielestä esitys turvaa kierrätysteollisuuden tasapuolisen kohtelun muun teollisuuden kanssa. Eduskunta on painottanut tätä energiaverotuksen aiemman muutoksen yhteydessä (VaVM 31/2020 vp).

Osa asiantuntijoista nosti kuitenkin esille, ettei ehdotettu muutos tunnista kaikkia kiertotalouden teollisia kierrätysprosesseja ja että sähköveroluokan soveltamisen tulkinta perustuu vain yrityksen päätoimialaan. Lisäksi osa asiantuntijoista on esittänyt yksittäisiä tarkennusehdotuksia teollisuuteen ja materiaalien kierrätykseen kuuluviin toimintoihin.

Valiokunta korostaa, että nykyisinkään yrityksen varsinainen päätoimiala ei yksinään määritä yrityksen koko energiaverokohtelua, vaan tietty toimintakokonaisuus voi itsenäisenä osana olla oikeutettu alempaan sähköveroluokkaan. Jos tietty osa yrityksen toimialasta on esimerkiksi nyt ehdotettua kierrätysmateriaalien valmistusta ja jalostusta, on se oikeutettu hankkimaan alemman sähköveroluokan mukaista sähköä. Valiokunnan mielestä valittu malli antaa hyvän lähtökohdan erityyppisen kierrätystoiminnan edistämiseksi. Valiokunta korostaa kuitenkin viranomaisten ohjeiden merkitystä ja pitää tärkeänä, että viranomaisen resursseja kohdistetaan tehokkaaseen valmisteverotuksen ohjaus- ja neuvontatyöhön. Tällä voidaan turvata se, että verovelvolliset voivat ennakoita varmistua, missä tilanteissa he ovat oikeutettuja hankkimaan alemman sähköveroluokan veroa.

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

Biokaasun verotus

Koska biokaasu sisällytetään vuoden 2022 alusta liikenteessä käytettävien biopolttoaineiden jakeluelvoitteeseen, valmisteveron asettaminen biokaasulle on välttämätöntä. EU:n valtiontukisääntelyn mukaan jakeluelvoitetta ja veron alennusta ei voi käyttää samanaikaisesti. Asiantuntijakuulemisessa ehdotettua mallia ja biokaasulle ehdotettavaa verotasoa on lähtökohtaisesti pidetty perusteltuna. Erityisen kannatettavana on pidetty sitä, että lämmitys- ja työkonekäytössä kestävä biokaasu sekä pientuotannossa biokaasu säilyvät verottomina.

Osa asiantuntijoista on pitänyt epäselvänä sitä, miten biokaasu verotetaan yhteistuotannossa. Valiokunta toteaa saadun selvityksen perusteella, että yhteistuotannossa käytetty biokaasu on verotonta sähköntuotannossa muun sähköntuotannon tavoin. Vastaavasti kestävä biokaasu on verotonta yhteistuotannon lämmityspolttoaineena, kuten erillisessä lämmöntuotannossa.

Lisäksi osa valiokunnan kuulemista asiantuntijoista on esittänyt, että Suomen kaasuverkkoon syötetty biokaasu tulee voida siirtää ja myydä mihin tahansa pisteeseen kaasujärjestelmässä. Verotuksen näkökulmasta biokaasu tulee siirtää niin, että verkkojen välillä on yhteys, joka mahdollistaa myös fyysisen siirron.

Valmistevero- ja kaasulainsäädäntöä ei ole keskenään yhdenmukaistettu EU:ssa. Tämä johtaa siihen, että myös kansallisella tasolla sääntely eroaa. Hallituksen esitys koskee valmisteverotusta, jonka peruslähtökohta on tuotteen verottaminen sen määrän ja laadun perusteella sillä hetkellä, kun tuote luovutetaan fyysisesti kulutukseen. Valiokunnan mielestä ehdotettu malli on tästä näkökulmasta varsin joustava. Saadun selvityksen perusteella valmisteverolainsäädäntö ei myöskään estä maa- tai biokaasun myyntiä maakaasumarkkinalain mukaisesti. Täten valiokunta pitää ehdotettua mallia perusteltuna ja valmisteverotuksen kannalta riittävällä tavalla yhdenmukaisena kaasulainsäädännön kanssa.

Muita huomioita

Ohjaus, seuranta ja valvonta. Esityksen myötä energiaverotuksen piiriin tulee täysin uusia osaluokkia, minkä lisäksi jo olemassa olevaa sääntelyä laajennetaan. Esitystä voidaan pitää teknisesti hyvin vaativana. Täten valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että verovelvollisille tarkoitettu ohjeistus laaditaan selkeäksi ja kattavaksi. Verohallinnon tulee varata riittävät resurssit valmisteverotuksen ohjeistukseen ja neuvontaan sekä muutosten vaikutusten seurantaan ja verotuksen oikeellisuuden valvontaan. Valiokunta pitää myös tärkeänä, että hallitus seuraa ja arvioi esityksen tavoitteiden toteutumista.

Tekniset muutokset. Valiokunta sisällyttää oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11 §:n muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 11 §:n 6 momenttiin HE 144/2021 vp:ssä esitetyn vastaavan lain muutoksen. Täten säädökseen lisätään maininta polttoturpeen pienkäyttäjistä. Samoin valiokunta sisällyttää sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta annetun lain 1 §:n 1 momenttiin HE 144/2021 vp:ssä ehdotetun muutoksen. Täten säädökseen lisätään maininta lisäverosta.

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

Eduskunta-aloite

Valiokunta ehdottaa, että esityksen yhteydessä käsitelty lakialoite hylätään.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 212/2021 vp sisältyvät 2. ja 5. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 212/2021 vp sisältyvät 1. ja 4. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Eduskunta hylkää lakialoitteeseen LA 79/2020 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy yhden lausuman. (Valiokunnan lausumaehdotus)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 1 §:n 1 ja 2 momentti, 2 §:n 6, 6 a, 12, 14 ja 19 kohta, 4 §, 20 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 20 a, 20 b, 21 ja 21 a §, 22 §:n 1 momentti, 26 a §, 26 b §:n 1 momentti ja liite,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti ja 2 §:n 12 kohta laissa 1226/2018, 1 §:n 2 momentti ja 2 §:n 14 kohta laissa 1306/2007, 2 §:n 6 kohta laissa 1722/2015, 2 §:n 6 a kohta laissa 1072/2013, 2 §:n 19 kohta, 20 b ja 21 a §, 22 §:n 1 momentti ja 26 b §:n 1 momentti laissa 768/2020, 4 § laeissa 1072/2013 ja 1033/2020, 20 ja 20 a § laissa 1400/2010, 21 § laeissa 1400/2010, 612/2012 ja 1722/2015, 26 a § laissa 1185/2014 sekä liite laissa 1033/2020, ja

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1306/2007, 1400/2010, 612/2012, 1072/2013, 1132/2013, 501/2015, 1722/2015, 591/2017, 1226/2018 ja 768/2020, uusi 5 f–5 j, 6 b, 6 c, 14 a, 14 b, 17 a, 17 b ja 18 a–18 d kohta, 4 §:n edelle uusi väliotsikko sekä lakiin uusi 4 a ja 4 b § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

1 §

Sähköstä, kivihielestä, polttoturpeesta, maakaasusta, biokaasusta, mäntyöljystä ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona energiasisältöveroa, hiilidioksidiveroa, energiaveroa ja lisäveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Hiilidioksidiveroa laskettaessa otetaan huomioon polttoaineen elinkaaren aikana syntyvät ekvivalenttiset hiilidioksidipäästöt.

Varmuusvarastoinnista ja muusta huoltovarmuuden turvaamisesta valtiolle aiheutuvien menojen rahoittamiseksi on sähköstä, kivihielestä, maakaasusta, biokaasusta, mäntyöljystä ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista lisäksi suoritettava huoltovarmuusmaksua huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun huoltovarmuusrahastoon sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

5 f) *lämpöpumpulla* laitteistoa tai tietyllä alueella toimivaa useiden laitteistojen muodostamaa toiminnallista kokonaisuutta, jossa voidaan ottaa lämpöä talteen ulkopuolisesta lähteestä;

5 g) *kaukolämpöverkolla ja kaukokylmäverkolla* toisiinsa liitetyistä kaukolämpö- tai kaukokylmäjohdoista ja kaikista niihin kuuluvista säiliöistä, laitteista ja laitteistoista sekä niiden käyttöä samoin kuin kaukolämpö- tai kaukokylmäpalveluiden tuottamista palvelevista muista laitteista muodostettua kokonaisuutta, jonka kautta kaukolämpö- tai kaukokylmätoimija elinkeinotoiminnassaan toimittaa lämpö- tai kylmäenergiaa asiakkaille;

5 h) *sähkökattilalla* sähköenergiaa lämmönlähteenä käyttävää astiaa, jossa lämmitetään nestettä tai kaasua;

5 i) *geotermisellä lämmöllä* maan sisällä radioaktiivisen hajoamisen tuloksena yli 500 metriä syvässä lämpökaivossa syntyvää lämpöä;

5 j) *geotermisen lämmön kiertovesipumpulla* geotermisen lämmön tuotantolaitteistossa olevaa kiertovesipumppua, jota käytetään siirtämään lämmönlähteestä lämpöä veteen sitoutuneena lämpöpumpun höyrystimelle;

6) *teollisuudella* 4 ja 8 a §:ssä ammattimaista kasvihuoneviljelyä, Tilastokeskuksen vuoden 2008 toimialaluokituksen (TOL 2008) pääluokkaan C (teollisuus) ja B (kaivostoiminta ja louhinta) sekä pääluokan E (vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito) alaluokkaan 38320 (lajiteltujen materiaalien kierrätys) kuuluvaa toimintaa; teollisuuden rinnastetaan lisäksi vähäinen teollisuuteen kuulumattoman tukitoiminnan harjoittaminen, joka tapahtuu teollisuutta harjoittavan yrityksen tuotantopaikalla ja joka liittyy pääasiallisesti yrityksen omaan teolliseen tuotantotoimintaan;

6 a) *konesalilla* vuotuiselta keskimääräiseltä palvelinlaiteteholtaan yli 0,5 megawatin laitetta, jossa yritys harjoittaa tietopalvelutoimintaa, tietojenkäsittelyä, palvelintilan vuokrausta ja siihen liittyviä palveluja pääasiallisena elinkeinotoimintanaan;

6 b) *PUE-luvulla* konesaleissa käytetyn energian käytön tehokkuuden tunnuslukua, joka kuvaa sitä, kuinka paljon konesalin kokonaisenergian käyttö on suhteutettuna tietoteknisten laitteiden käyttämään energiaan ja joka määritellään kaavalla $PUE = \text{Kokonaisenergia} / \text{palvelinlaite-energia} = (\text{Jäähdytys} + \text{Sähkönjakelu} + \text{Valaistus} + \text{Muut} + \text{palvelinlaite-energia}) / \text{palvelinlaite-energia}$;

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

6 c) *ERE-luvulla* konesaleissa käytetyn energian uudelleenkäytön tunnuslukua, joka kuvaa sitä, kuinka paljon hyötykäyttämätön kokonaisenergian kulutus on suhteutettuna tietoteknisten laitteiden käyttämään energiaan ja joka määritellään kaavalla $ERE = (\text{Kokonaisenergia} - \text{Hyötykäytetty hukkalämpö}) / \text{palvelinlaite-energia} = (\text{Jäähdytys} + \text{Sähkönjakelu} + \text{Valaistus} + \text{Muut} + \text{palvelinlaite-energia} - \text{Hyötykäytetty hukkalämpö}) / \text{palvelinlaite-energia}$

12) *voimalaitoksella* tietyllä alueella toimivaa toiminnallista kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on tuottaa sähköä taikka sähköä ja lämpöä sekä varastoida sähköä sähkövarastossa; voimalaitosalueella ylijäämälämpöä tai ympäristön lämpöä hyödyntävien lämpöpumppujen ei katsota kuuluvan voimalaitoskokonaisuuteen;

14) *biokaasulla* biomassasta tuotettuja kaasumaisia polttoaineita;

14 a) *biomassalla* maataloudesta tai metsätaloudesta, niihin liittyviltä tuotannonaloilta taikka kalastuksesta tai vesiviljelystä peräisin olevien biologista alkuperää olevien tuotteiden, jätteiden ja tähteiden sekä teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden biohajoavaa osaa;

14 b) *lyhenteellä*:

a) *R* tuotetta, joka täyttää biopolttoaineista ja bionesteistä annetussa laissa (393/2013) säädetyt kestävyyskriteerit ja jonka kestävyyskriteerien täyttymisen osoittamisessa noudatetaan, mitä mainitussa laissa säädetään;

b) *T* tuotetta, joka sen lisäksi, mitä a kohdassa säädetään, on tuotettu jätteistä, tähteistä, syötäväksi kelpaamattomasta selluloosa-aineksesta tai lignoselluloosasta;

17 a) *verottomalla jakeluverkolla* maakaasumarkkinalain 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettua maakaasun jakeluverkkoa, jonka haltija on rekisteröitynyt verovelvolliseksi valmisteverotuslain (182/2010) 5 luvussa säädetyllä tavalla;

17 b) *verollisella jakeluverkolla* maakaasumarkkinalain 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettua maakaasun jakeluverkkoa, jonka haltija ei ole rekisteröitynyt verovelvolliseksi valmisteverotuslain 5 luvussa säädetyllä tavalla;

18 a) *rekisteröityneellä jakeluverkonhaltijalla* maakaasumarkkinalain 3 §:n 10 kohdassa tarkoitettua jakeluverkonhaltijaa, joka on rekisteröitynyt verovelvolliseksi valmisteverotuslain 5 luvussa säädetyllä tavalla;

18 b) *rekisteröitymättömällä jakeluverkonhaltijalla* maakaasumarkkinalain 3 §:n 10 kohdassa tarkoitettua jakeluverkonhaltijaa, joka ei ole rekisteröitynyt verovelvolliseksi valmisteverotuslain 5 luvussa säädetyllä tavalla;

18 c) *biokaasun tuottajalla* sitä, joka tuottaa biokaasua;

18 d) *biokaasun pientuottajalla* sitä, jonka tuottaman biokaasun määrä kalenterivuodessa on enintään yksi gigawattitunti;

19) *rekisteröidyllä käyttäjällä* sellaista luonnollista tai oikeushenkilöä, joka käyttää maakaasua tai biokaasua tässä laissa tarkoitettuun verottomaan tarkoitukseen ja joka on rekisteröitynyt verovelvolliseksi valmisteverotuslain 5 luvussa säädetyllä tavalla;

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

Veron määrä

4 §

Valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on suoritettava liitteen verotaulukoiden mukaisesti.

Verotaulukon 2 veroluokan II veroa suoritetaan sähköstä, joka käytetään teollisuudessa ja joka voidaan sinne toimitettaessa erikseen mitata.

Verotaulukon 2 veroluokan II veroa suoritetaan myös sähköstä, joka käytetään geotermisen lämmön kiertovesipumpussa tai sellaisessa lämpöpumpussa, jonka nimellislämpöteho on vähintään 0,5 megawattia taikka kaukolämpö- tai kaukokylmäverkkoon liitettyssä lämpöpumpussa tai sähkökattilassa. Edellytyksenä on, että mainittuihin käyttötarkoituksiin toimitettava sähkö voidaan erikseen mitata.

Muusta sähköstä veroa on suoritettava verotaulukon 2 veroluokan I mukaisesti.

Yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa käytettävään kivihiileen ja maa- ja biokaasuun sovelletaan alennettua verokantaa verotaulukon 3 mukaisesti.

4 a §

Sen lisäksi, mitä 4 §:ssä säädetään, liitteen verotaulukon 2 veroluokan II veroa suoritetaan sähköstä, joka käytetään konesalissa edellyttäen, että:

1) konesalin kalenterivuoden keskimääräinen ERE-luku on korkeintaan 0,90 siltä osin kuin konesalin palvelinlaitteiden vuotuinen keskiteho on yli 0,5 megawattia mutta enintään 5 megawattia, jonka ylittävältä osalta sovelletaan 2 kohtaa, ja

2) konesalin kalenterivuoden keskimääräinen ERE-luku on korkeintaan 1,00 siltä osin kuin konesalin palvelinlaitteiden vuotuinen keskiteho on yli 5 megawattia mutta enintään 10 megawattia, jonka ylittävään osaan ERE-lukuun liittyvää edellytystä ei sovelleta.

Jos konesali ei voi teknistaloudellisista syistä hyödyntää ylijäämäenergiaa, konesalin vuotuinen keskimääräinen PUE-luku saa olla enintään 1,20. Edellä säädetystä poiketen 31 päivään joulukuuta 2026 saakka PUE-luku saa kuitenkin olla enintään 1,25.

ERE-luvun ja PUE-luvun tulee perustua luotettaviin ja todennettuihin mittauksiin.

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä koneita, laitteistoja ja toimintoja otetaan lukuun määriteltäessä konesalin keskimääräistä palvelinlaitetehoa sekä ERE-lukua ja PUE-lukua, samoin kuin niiden todentamiseen tarvittavista tiedoista ja selvityksistä.

4 b §

Maakaasun siirtoverkosta, verollisesta jakeluverkosta, verottomasta jakeluverkosta ja verottomasta varastosta kulutukseen luovutetun biokaasun tulee olla syötetty siihen verkkoon tai varastoon, josta se luovutetaan kulutukseen. Rekisteröityyn käyttäjään sovelletaan samoja veron määräytymisperusteita.

Maa- ja biokaasu

20 §

Maakaasun siirtoverkkoon ja verottomaan jakeluverkkoon sovelletaan valmisteverotuslain verotonta varastoa koskevia säännöksiä sekä maakaasuverkonhaltijaan, rekisteröityyn jakeluverkonhaltijaan, biokaasun tuottajaan ja biokaasun pientuottajaan valmisteverotuslain valtuutettua varastonpitäjää koskevia säännöksiä. Maakaasuverkonhaltijaan, rekisteröityyn jakeluverkonhal-

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

tijaan, biokaasun tuottajaan ja biokaasun pientuottajaan ei kuitenkaan sovelleta valmisteverotuslain 21–29 §:ää.

20 a §

Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään, maa- ja biokaasun valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan maakaasuverkonhaltija, rekisteröity jakeluverkonhaltija, biokaasun tuottaja, biokaasun pientuottaja ja rekisteröity käyttäjä.

20 b §

Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään veron suorittamisesta, rekisteröidyn käyttäjän on suoritettava vero ja huoltovarmuusmaksu verokauden aikana verolliseen tarkoitukseen käytetystä maa- ja biokaasusta.

21 §

Verotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on:

- 1) maa- ja biokaasu, joka käytetään teollisessa tuotannossa raaka-aineena tai apuaineena taikka välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuksessa;
- 2) maa- ja biokaasu, joka käytetään energialähteenä öljynjalostusprosessissa;
- 3) maa- ja biokaasu, joka käytetään sähköntuotannossa ja erillisen sähköntuotannon ylösajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä, lukuun ottamatta 1 §:n 3 momentissa sekä 2 §:n 5 b kohdassa tarkoitettua sähköntuotantoa;
- 4) maa- ja biokaasu, joka käytetään alusliikenteen polttoaineena muuten kuin yksityisellä huvialuksella;
- 5) edellä 2 §:n 14 b kohdassa tarkoitettu kestävä biokaasu, joka käytetään lämmityksessä, työkoneissa tai kiinteästi asennetuissa moottoreissa;
- 6) biokaasu, jonka biokaasun pientuottaja on tuottanut ja jota ei siirretä maakaasun siirtoverkkoon tai verottomaan jakeluverkkoon, biokaasun tuottajalle taikka valmisteverotuslaissa tarkoitettuun verottomaan varastoon;
- 7) biokaasu, jonka biokaasun tuottaja tai pientuottaja siirtää maakaasun siirtoverkkoon, verottomaan jakeluverkkoon taikka valmisteverotuslaissa tarkoitettuun verottomaan varastoon.

Maakaasuverkonhaltija, rekisteröity jakeluverkonhaltija, biokaasun tuottaja, biokaasun pientuottaja tai valtuutettu varastonpitäjä saa luovuttaa maa- ja biokaasua verotta, jos luovutuksensaaja on rekisteröity käyttäjä tai jos maa- tai biokaasu luovutetaan käytettäväksi 1 momentin 4 ja 5 kohdassa mainittuun tarkoitukseen.

21 a §

Maakaasuverkonhaltijan, biokaasun tuottajan ja biokaasun pientuottajan on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi. Maakaasumarkkina-alueella tarkoitettu jakeluverkonhaltija voi rekisteröityä verovelvolliseksi rekisteröidyksi jakeluverkonhaltijaksi.

Se, joka käyttää maa- ja biokaasua verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, voi hakeutua rekisteröidyksi käyttäjäksi.

Rekisteröintimenettelystä säädetään valmisteverotuslain 5 luvussa. Edellä 2 momentissa tarkoitettuun rekisteröityyn käyttäjään sovelletaan, mitä verovelvolliseksi rekisteröityneestä säädetään. Jos rekisteröity käyttäjä itse pyytää rekisteristä poistamista, Verohallinto poistaa käyttäjän rekisteristä kuitenkin siitä lukien, kun pyyntö on tehty.

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

Verohallinto saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa rekisteröidyksi käyttäjäksi rekisteröityneiden nimet ja yhteystiedot maakaasuverkonhaltijalle, rekisteröidylle jakeluverkonhaltijalle, biokaasun tuottajalle, biokaasun pientuottajalle ja maakaasun valtuutetulle varastonpitäjälle.

22 §

Edellä 4 §:n 5 momentissa tarkoitettu veronalennus ja 21 §:ssä tarkoitettu verottomuus voidaan toteuttaa palauttamalla hakemuksesta maa- ja biokaasusta suoritettu vero tai osa verosta käyttäjälle.

26 a §

Edellä 4 §:n 2, 3 ja 5 momentissa sekä 4 a §:ssä tarkoitettua veronalennusta ja 8 a §:ssä tarkoitettua veronpalautusta ei myönnetä yritykselle, joka on tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 1 artiklan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla taloudellisesti vaikeuksissa tai jota koskee mainitun artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettu komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi. Vastaavia säännöksiä sovelletaan EU:n valtiontukisääntelyn mukaisesti 21 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuun verottomuuteen.

26 b §

Sähköverkonhaltijan, sähköntuottajan ja verottoman sähkövarastonpitäjän on vuosittain annettava tuensaajakohtaisesti tiedot Verohallinnolle 4 §:n 2 ja 3 momentin ja 4 a §:n mukaisista sähköön luovutuksista. Maakaasusiirtoverkonhaltijan, rekisteröidyn jakeluverkonhaltijan, valtuutetun varastonpitäjän, rekisteröidyn käyttäjän ja biokaasun tuottajan on vuosittain annettava tuensaajakohtaisesti tiedot Verohallinnolle 21 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisista luovutuksista. Myös sen, joka luovuttaa mainittua sähköä tai biokaasua edelleen muille tuensaajille, on annettava vuosittain Verohallinnolle näitä luovutuksia koskevat tiedot. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista tai tietojen antamista koskevasta menettelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 4 §:n 3 momentti tulee kuitenkin voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Konesali, jonka käyttämään sähköön on tämän lain voimaan tullessa sovellettu veroluokan II veroa, saa edelleen käyttää sähköä sähköveroluokan II verolla tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

VEROTAULUKKO 1

Tuote	Tuoteryhmä	Energiasisältövero	Hiilidioksidivero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	1	71,45	147,81	1,18	220,44
Maakaasu, euroa/MWh ¹	2	10,33	12,94	0,084	23,354
Biokaasu, euroa/MWh ¹	5	10,33	12,94	0,084	23,354
Biokaasu R, euroa/MWh ²	6	10,33	6,47	0,084	16,884
Biokaasu T, euroa/MWh ³	7	10,33	0,00	0,084	10,414

¹⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 21,062 euroa/MWh

²⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 15,227 euroa/MWh

³⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 9,392 euroa/MWh

VEROTAULUKKO 2

Tuote	Tuoteryhmä	Energiavero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Sähkö snt/kWh				
— veroluokka I	1	2,24	0,013	2,253
— veroluokka II	2	0,05	0,013	0,063
Mäntyöljy snt/kg	3	30,54	0,00	30,54
Polttoturve euroa/MWh	4	5,70	0,00	5,70

VEROTAULUKKO 3 YHDISTETTY SÄHKÖN JA LÄMMÖN TUOTANTO

Tuote	Tuoteryhmä	Energiavero	Energiasisältövero	Hiilidioksidivero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	1a	0,00	18,68	147,81	1,18	167,67
Maakaasu, euroa/MWh ¹⁾	2a	0,00	2,70	12,94	0,084	15,724
Mäntyöljy snt/kg	3a	30,54	0,00	0,00	0,00	30,54
Polttoturve euroa/MWh	4a	5,70	0,00	0,00	0,00	5,70

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

Biokaasu, euroa/MWh ¹⁾	5a	0,00	2,70	12,94	0,084	15,724
Biokaasu R, euroa/MWh ²⁾	6a	0,00	2,70	6,47	0,084	9,254
Biokaasu T, euroa/MWh ³⁾	7a	0,00	2,70	0,00	0,084	2,784

¹⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 14,181 euroa/MWh

²⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 8,346 euroa/MWh

³⁾ Ylemmässä lämpöarvossa ilmaistuna verotaso yhteensä 2,5111 euroa/MWh

2.

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 14 §,
muutetaan 2 §:n 28 kohta ja 7 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 28 kohta laissa 395/2013 ja 7 §
osaksi laissa 1305/2007, sekä
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1399/2010, 395/2013, 1131/2013, 378/2015,
1720/2015, 181/2016 ja 1225/2018, uusi 29 kohta seuraavasti:

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

28) *biomassalla* maataloudesta tai metsätaloudesta, niihin liittyviltä tuotannonaloilta taikka kalastuksesta tai vesiviljelystä peräisin olevien biologista alkuperää olevien tuotteiden, jätteiden ja tähteiden sekä teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden biohajoavaa osaa;

29) *voimalaitoksella* tietyllä alueella toimivaa toiminnallista kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on tuottaa sähköä tai sähköä ja lämpöä sekä varastoida sähköä sähkövarastossa; voimalaitosalueella ylijäämälämpöä tai ympäristön lämpöä hyödyntävien lämpöpumppujen ei katsota kuuluvan voimalaitoskokonaisuuteen.

7 §

Kevyenä polttoöljynä käytettäväksi tarkoitettu polttoaine sekä valopetroli on tehtävä tunnistettavaksi.

Valmisteverotuslain 12, 13, 75 ja 79 §:ssä tarkoitettu verovelvollinen on velvollinen tekemään polttoaineen tunnistettavaksi. Polttoaine on tehtävä tunnistettavaksi viimeistään valmisteverotuslain 14 §:ssä säädettyä ajankohtana.

Verohallinto voi vapauttaa polttoaineen 1 momentissa säädetystä menettelystä, jos se ei ole teknisesti mahdollista.

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä polttoaineen tunnistettavaksi tekemisestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

3.

Laki

maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 1 §, 2 §:n 1 ja 11 kohta sekä 4 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 1 § osaksi laissa 1133/2013 ja 4 §:n 1 momentti laissa 1034/2020, sekä
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 919/2008 ja 1186/2014, uusi 12–14 kohta seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Ammattimaisella maataloudenharjoittajalla on oikeus hakemuksesta saada maataloudessa käyttämästään polttoöljystä ja sähköstä valmisteveron palautusta siten kuin tässä laissa säädetään.

Ammattimaisella vesiviljelijällä on oikeus hakemuksesta saada vesiviljelyssä käyttämästään polttoöljystä ja sähköstä valmisteveron palautusta siten kuin tässä laissa säädetään.

Tätä lakia ei sovelleta yksityistaloudessa käytettyihin energiatuotteisiin.

Tätä lakia ei sovelleta ammattimaisessa kasvihuoneviljelyssä käytettyyn sähkөөn silloin, kun sähköstä maksetaan valmisteveroa sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) liitteen verotaulukon 2 veroluokan II mukaisesti.

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ammattimaisella maataloudenharjoittajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka luonnollisten tai oikeushenkilöiden yhteenliittymää, joka harjoittaa maataloutta ja jolle on verovuoden aikana maksettu Euroopan unionin suoria tukia, luonnonhaittakorvausta, maatalouden ympäristötukea tai kansallista tukea, sekä sitä, joka harjoittaa viljankuivausta;

11) *yhteisetuudella* tuloverolain 5 §:ssä tarkoitettua yhteisetuutta;

12) *ammattimaisella vesiviljelijällä* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden yhteenliittymää, joka harjoittaa vesiviljelyä ja jolle siitä syntyvä liikevaihto ylittää arvonlisäverolain (1501/1993) 3 §:n 1 momentissa säädetyn määrän;

13) *ammattimaisella vesiviljelyllä* hakijan omistuksessa olevien kalojen, simpukoiden ja äyriäisten sekä muiden vesieliöiden kasvatusta tai viljelyä, jossa käytetyllä tekniikalla on tarkoitus lisätä kyseisten eliöiden tuotantoa ympäristön luonnollista kapasiteettia suuremmaksi.

14) *hakijalla* ammattimaista maatalouden harjoittajaa ja ammattimaista vesiviljelijää.

4 §

Veronpalautuksen määrä

Hakijalle palautetaan valmisteveroa verovuoden aikana maataloudessa ja ammattimaisessa vesiviljelyssä käytetystä, Suomessa verotetusta kevyestä polttoöljystä, raskaasta polttoöljystä ja biopolttoöljystä sen mukaan kuin rikittömän kevyen polttoöljyn, raskaan polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisältöverosta säädetään nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994). Biopolttoöljystä, joka kuuluu mainitun lain 2 §:n 27 kohdan b alakohdassa määritellyn tarkoitettuun lyhenteen T mukaiseen tuotteeseen, palautetaan 2,1 senttiä litralta ylitävä osuus energiasisältöverosta. Sähköstä palautetaan veroa 2,19 senttiä kilowattitunnilta. Palautusta maksetaan polttoöljyn tai sähkön kulutusajankohtana voimassa olevan palautusmäärän mukaisena.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

4.

Laki

oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11 §:n muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 11 §:n 1 momentti väliaikaisesti ja 11 §:n 6 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 783/2020, sekä *lisätään* 11 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 783/2020, väliaikaisesti uusi 8 momentti seuraavasti:

11 §

Verokausi

Verokausi on kalenterikuukausi, jollei 2–6 ja 8 momentissa toisin säädetä.

Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n 1 momentin 5 b kohdassa tarkoitetun pientuottajan ja 18 d kohdassa tarkoitetun biokaasun pientuottajan sekä 17 a §:n 2 momentissa tarkoitetun polttoturpeen pienkäyttäjän verotuksessa sovellettava verokausi on kalenterivuosi.

Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 21 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun biokaasun verotuksessa verokausi vuonna 2022 on kalenterivuosi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 11 §:n 1 ja 8 momentti ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2022.

5.

Laki

valmisteverotuslain 98 a ja 98 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valmisteverotuslain (182/2010) 98 a §:n 1 ja 2 momentti sekä 98 b §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 98 a §:n 1 ja 2 momentti laissa 479/2016 ja 98 b §:n 2 momentti laissa 766/2020, seuraavasti:

98 a §

Tuensaajan ilmoittamisvelvollisuus

Tuensaajan on ilmoitettava tukiviranomaiselle tässä pykälässä säädetyt yritystä koskevat tiedot Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission valtioneuvoston päätöksen tai tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisen julkaisuvelvollisuuden toteuttamiseksi.

Ilmoitusvelvollisuus koskee tukia, joista säädetään:

- 1) sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 4 §:n 2, 3 ja 5 momentissa, 4 a ja 8 a §:ssä ja 21 §:n 1 momentin 5 kohdassa;
- 2) nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 4 §:n 2 momentissa;
- 3) maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteverojen palautuksesta annetun lain (603/2006) 4 §:ssä.

98 b §

Tukitietojen ilmoittamismenettely

Tuensaajan on ilmoitettava viipymättä Verohallinnolle 98 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen tietojen muuttumisesta tai yrityksen joutumisesta 98 a §:n 1 momentissa tarkoitettussa valtioneuvoston päätöksessä tai siinä mainitun asetuksen 2 artiklan 18 kohdassa tarkoitettuihin taloudellisiin vaikeuksiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2021 vp

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa polttoon perustumattoman lämmöntuotannon ja sähkön varastointiin liittyvien vähäpäästöisten teknologioiden kehittymistä. Lisäksi hallituksen tulee selvittää, miten teknologianeutraalisuus voidaan jatkossakin huomioida energiaverotuksessa tältä osin kattavasti.

Helsingissä 30.11.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Johannes Koskinen sd
varapuheenjohtaja Arto Pirttilahti kesk
jäsen Tarja Filatov sd
jäsen Timo Heinonen kok
jäsen Esko Kiviranta kesk
jäsen Jari Koskela ps
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Pia Lohikoski vas
jäsen Matias Marttinen kok
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Sami Savio ps
jäsen Iiris Suomela vihr
jäsen Pia Viitanen sd
jäsen Ville Vähämäki ps
varajäsen Sari Essayah kd
varajäsen Petri Honkonen kesk
varajäsen Merja Kyllönen vas
varajäsen Jani Mäkelä ps
varajäsen Veronica Rehn-Kivi r

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ella Luikku